

Ajuntament de
Beneixama

DIPUTACIÓN
DE ALICANTE

Costa
Blanca
ALICANTE

torre de

beneixama

La Torre de Beneixama

Ens trobem a l'interior de la Torre de Beneixama, construcció medieval que ha estat testimoni de l'origen i la història d'aquesta població.

És una torre de planta quadrada de 10 metres de costat, amb una alçària conservada de 6 metres. En consonància arquitectònica amb altres torres com la Torre de les Maçanes, la d'Almudaina o la propera torre del Negret, bé podria elevar-se entorn dels 13 metres distribuïts en 3 plantes, encara que no existeix cap referència documental que ens verifiqui aquesta dada. La tècnica constructiva emprada és la tapiera o tabilla, d'origen islàmic, que es basa en l'ús de caixes o tàpies de fusta que conformen un encofrat que és farcit amb un morter compost per calç, terra i pedra. Després del seu piconat i compactat la caixa és retirada, i es procedeix a la col·locació de la següent. El mur es va formant a poc a poc, en línies successives de tapières superposades.

Els treballs arqueològics previs a la remodelació han determinat que es tractava d'una torre exempta, és a dir, sense cap construcció adossada, almenys mentre va exercir la seua funció de control i vigilància. És més, aquesta torre es va construir havent-hi ja l'alqueria de Beneixama, al mig del seu entramat de sèquies i horta.

A l'any 1248, una vegada establida la frontera i negociada la divisió del territori amb la Corona de Castella en el Tractat d'Almísrà, Jaume I inicia un procés de colonització cristiana mitjançant el repartiment de les terres conquerides, com reflecteixen els múltiples registres del Llibre del repartiment. En aquell moment de tensions en aquesta zona de frontera resulta necessària la presència de fortificacions que permeten el refugi i la defensa dels nous pobladors, a més del control comercial de la zona. Així, al costat dels castells de Biar, d'Almísrà i la Torre del Negret, ja conquerits, s'alça, a la zona plana d'horta, al costat de l'alqueria desenvolupada entorn del camí, la torre de Beneixama. La data exacta de la seua construcció es desconeix, encara que, les troballes arqueològiques determinen que la seua construcció va ser durant els primers moments de la dominació cristiana però recurrent a la tècnica i mà d'obra andalusí.

Amb el pas dels segles la torre va perdent progressivament la seua funció defensiva. Malgrat continuar constituint un signe perenne de l'autoritat regia, anirà convertint-se en espectador silenciós del desenvolupament demogràfic i econòmic de Beneixama. La torre va passar a constituir un edifici més de la vila, i va ser reutilitzada i transformada segons la necessitat del seu propietari. Amb el pas del temps, va caure en la ruïna i en l'abandonament.

A finals del segle XX l'ajuntament va adquirir la torre i els terrenys que l'envolten, i en l'any 2011 es va remodelar per a tornar-li la seua dignitat i convertir-la en un símbol del que és la Beneixama del segle XXI.

Nos encontramos en el interior de la Torre de Beneixama, construcción medieval que ha sido testigo del origen y la historia de esta población.

Es una torre de planta cuadrada de 10 metros de lado, con una altura conservada de 6 metros. En consonancia arquitectónica con otras torres similares como la Torre de les Maçanes, la de Almudaina o la próxima torre del Negret, bien podría elevarse en torno a los 13 metros distribuidos en 3 plantas, aunque no existe ninguna referencia documental que nos verifique este dato. La técnica constructiva empleada es el tapial o tabilla, de origen islámico, que se basa en el uso de cajas o tapias de madera que conforman un encofrado que es rellenado con un mortero compuesto por cal, tierra y piedra. Después de su apisonado y compactado la caja es retirada, y se procede a la colocación de la siguiente. El muro se va formando poco a poco, en líneas sucesivas de tapias superpuestas.

Los trabajos arqueológicos previos a la remodelación han determinado que se trataba de una torre exenta, es decir, sin ninguna construcción adosada, al menos mientras ejerció su función de control y vigilancia. Es más, esta torre se construyó existiendo ya la alquería de Beneixama, en medio de su entramado de acequias y huerta.

En el año 1248, una vez establecida la frontera y negociada la división del territorio con la Corona de Castilla en el Tratado de Almísrà, Jaume I inicia un proceso de colonización cristiana mediante el reparto de las tierras conquistadas, como reflejan los múltiples registros del "Llibre del Repartiment". En aquel momento de tensiones en esta zona de frontera resulta necesaria la presencia de fortificaciones que permitan el refugio y la defensa de los nuevos pobladores, además del control comercial de la zona. Así, junto a los castillos de Biar, de Almísrà y la Torre del Negret, ya conquistados, se levanta, en la zona llana de huerta, junto a la alquería desarrollada en torno al camino, la torre de Beneixama. La fecha exacta de su construcción se desconoce, aunque los hallazgos arqueológicos determinan que su construcción fue durante los primeros momentos de la dominación cristiana pero recurriendo a la técnica y mano de obra andalusí.

Con el paso de los siglos la torre va perdiendo progresivamente su función defensiva. A pesar de continuar constituyendo un signo perenne de la autoridad regia, irá convirtiéndose en espectador silencioso del desarrollo demográfico y económico de Beneixama. La torre pasó a constituir un edificio más de la villa, y fue reutilizada y transformada según la necesidad de su propietario. Con el paso del tiempo, cayó en la ruina y en el abandono.

A finales del siglo XX el ayuntamiento adquirió la torre y los terrenos que la rodean, y en el año 2011 se remodeló para devolverle su dignidad y convertirla en un símbolo de la Beneixama del siglo XXI.

We are in the interior of the Tower of Beneixama, medieval construction that has seen the origin and history of this village.

It is a tower of square plant of 10 meters of side, with a conserved height of 6 meters. In architectural consonance with other similar towers like Torre de les Maçanes, Almudaina or the next tower of the Negret, could well rise around 13 meters distributed on 3 floors, although there is no documentary reference to verify this data. The construction technique used is the tapial, which is of Islamic origin, based on the use of boxes or wooden walls that are filled with a mortar composed of lime, earth and stone. After its tamping and compacting, the box is removed, and the next box is placed. The wall is gradually forming, in successive lines of superimposed walls.

The archaeological work prior to the remodeling has determined that it was an exempt tower, that is to say, without any annexed construction, at least while exercising its function of control and surveillance. Moreover, this tower was built in the already existing village of Beneixama, in the middle of its network of ditches and orchard.

In 1248, after establishing the border and negotiating the division of the territory with the Crown of Castile in the Treaty of Almisrà, Jaume I initiated a process of christian colonization through the distribution of the conquered lands, as reflected in the multiple records of the " Llibre del Repartiment ". At that time of tensions in this border area it is necessary the presence of fortifications that allow the refuge and the defense of the new settlers, besides the commercial control of the zone. Thus, alongside the castles of Biar, Almisrà and the Torre del Negret, already conquered, stands in the flat area of orchard, next to the farmhouse developed around the road, the tower of Beneixama. The exact date of its construction is unknown, although the archaeological finds determine that its construction was during the first moments of the Christian domination but resorting to the andalusí technique and labor.

Over the centuries, the tower gradually loses its defensive function. Despite continuing to be a perennial sign of governing authority, it will become a silent spectator of the demographic and economic development of Beneixama. The tower happened to constitute another building of the town, and was reused and transformed according to the necessity of its owner. Over time, he fell into ruin and abandonment.

At the end of the twentieth century the city acquired the tower and the surrounding land, and in 2011 was remodeled to restore its dignity and make it a symbol of the Beneixama of the XXI century.

The Tower of Beneixama